

MEDIA GRAFICA

GMf
●●●

Utges av Grafiska Medieförbundet

Nr 4 2003

Ny AD-dom:

Parajett får säga upp
arbetshandikappad

Inte lätt att gå från
polare till prepresschef

God Jul
och ett riktigt gott nytt år

– Stressigt men kul.
Orken får jag via
träningen, säger
Roger Vedin

Akke Kumliens verk
ställs ut på KB

Arbetsmiljö och
miljö på Grafiska
Miljørådets agenda

vill ni synas på ett bra sätt!
annonsera i Media Grafica.
ring 040 - 32 65 96 eller
maila mari@exakta.nu

en partner...
...flera media

exakta

Tel: 0451-850 10 + www.exakta.nu

HUR GÅR DET TILL?

Du som redan är medlem skickar namn, adress, telefonnummer dagtid, företag och ev. titel på den "presuntiva" till mig på fax, email, post eller telefon. Jag ser till att personen får information om GMf/Ledarna.

För varje "presuntiv" Du sänder till mig, får du ett lottnummer som berättigar dig att delta i tävlingen om de 10.000:- Vi lottar ut en resa för varje påbörjat 100-tal nya medlemmar som kommer till oss på detta sättet. Nytt för i år är att även den som blir medlem får ett lottnummer.

Den som deltar har möjlighet att vinna en resecheck som inklusive vinstskatt har ett värde av 10.000:-
Tävlingen gäller endast Dig som är medlem i GMf/Ledarna.

Rolf Johansson

Tel. 042-37 50 66, 0705-75 48 60, fax 042-37 50 67
e-post: rolf.johansson@ledarna.se. Runristargatan 45, 253 61 Helsingborg

Vinn 10 000:-

Innehåll

Ledare	3
Porträtt Roger Vedin	4
Parajett får säga upp arbets-skadad	6
Ombudsmannen	7
Akke Kumlien gästar KB	8
GMR på Trioplast och Allers	12
Julkronika	13
Mediakrypto	14
Personligt	15

Redaktör: Kerstin Orsén
 kerstin.orsen@ledarna.se
 Adress: Sankt Eriksgatan 26
 Box 120 69, 102 22 Stockholm
 Tel: 08-598 990 97
 Fax: 08-598 990 55
 Ansvarig utgivare: Kerstin Orsén
 I redaktionen: Gerhard Dreilich,
 Lars-Erik Karlsson,
 Karl-Erik Andersson, Lars Clefström
 Produktion: exakta media, Malmö
 Tryckning: exakta tryck, Hässleholm, 2001
 Annonser: Mari Ericsson
 Tel: 040-32 65 96
 Mobil: 0701-60 60 06
 E-mail: mari@exakta.nu
 ISSN 0017-2979

Har branschen och Systemet en framtid?

I min förra ledare kunde jag berätta om en blygsam ökning av antalet medlemmar hos GMf under innevarande år. Idag kan jag peka på cirka tre procents ökning av medlemsantalet. När detta skrivs (17 nov) är vi 1910 aktiva medlemmar, varav 48 är anslutna till vår nya riksomfattande avdelning Medieledarna. En glädjande utveckling, som också pekar på att våra intentioner när vi för ett par år sedan försökte dra igång It- och medievärlden var riktiga. Möjligen skulle man kunna säga att vi då tänkte rätt men gjorde fel. Dessutom lyckades vi kanske inte riktigt förklara vår avsikt för Ledarna och de övriga föreningarna.

Det finns dock annat att känna stark oro inför och jag talar då om det stora antalet arbetslösa. GMf har enligt siffror för september i år 5,72 procent (104 medlemmar) arbetslösa. I december 2002 var motsvarande siffror 4,33 procent (79 medlemmar). Vi har legat på denna höga nivå en längre tid och inget tyder för närvarande på en utveckling i positiv riktning. Även om de signaler som når mig angående ordning och beläggning inte är entydiga så är antalet uppsägningar i stort oförändrade. Vissa kollegor berättar om bra beläggning och mycket arbete samtidigt som andra säger sig vara i en motsatt situation. Talar man med leverantörer av maskiner och förbrukningsmaterial i branschen säger de flesta att branschen är "död". Hoppas dock att ryktet om dess död är något överdrivet.

Med det för ögonen är beslutet om att Trygghetsrådets avgångsersättning vid arbetsbrist, AGE, förändras från den 1 januari 2004 ett dystert besked för de medlemmar som drabbas av uppsägning. Förändringen består i att Trygghetsrådets ersättning kommer att utgå under kortare tid.

Den konjunkturuppgång som vi alla väntar på tar inte fart och den ekonomiska tillväxten har inte heller förbättrats i någon större utsträckning. Något som dock snurrat allt hastigare under hösten är alla de skaffärens. Jag tänker då främst på livbolagens företags-

ledning och styrelser och de sätt varpå de förslösat våra sparade medel. Att de också har visat prov på total avsaknad av moral och etik gör inte saken bättre. Även om jag tror att det i alla tider, mer eller mindre, har delats ut lägenheter till höga chefer och deras nära och kära. Vad som upprör mig mest är att de inte har klarat av sina uppgifter att förvalta försäkringstagarnas pengar. Myglet med en eller annan lägenhet kan jag stå ut med så länge de sköter sitt arbete. Men när de visar sig inkompetenta för de positioner som möjliggör dessa lägenhetsaffärer då är måttet rågat.

När sedan Systembolagets muthärva börjar rullas upp tror man snart inte vad man hör. När en fråga får sitt svar utlöser det ytterligare frågor istället för att skapa ett klarläggande. Systembolaget, det heligaste av alla våra monopol, har krakelerat till den milda grad att frågan om dess fortsatta existens nu bör ställas. För egen del är det ur ett nykterhetspolitiskt och socialt perspektiv som jag kan se att det har en plats i vårt samhälle. Gärna med en ny ledning, som inte är så befläckad, som den nuvarande. Att en vd avgår efter vad som hänt här är i sig inget onormalt det är däremot det motsatta.

Vi närmar oss nu slutet på detta år och jag vill därför passa på att önska er alla en God Jul och Ett Gott Nytt År! I januari börjar en arbetsgrupp sitt arbete med vår kommande kongress år 2005. Det om något visar på hur fort tiden går. Det vi inte gör idag kanske vi inte får tillfälle att göra i morgon. Det kan vara något att tänka på när vi tror att vi ständigt måste arbeta och hela tiden skjuter upp allt det där andra, som vi skulle vilja göra, ensam eller tillsammans med familj och vänner.

Hans-Erik Forssten, förbundsordförande
 hans.forssten@swipnet.se

Från polare till chef

Det är svårt att bli befördrad till chef på sin arbetsplats. Från en dag till en annan är du plötsligt chef för de personer som du själv skvallrade om chefen med.

– Jag tror att jag uppfattas som en väldigt dominant person och en ledartyp. Men det var inte så enkelt att bli upplyft till prepresschef. När nya chefer kommer utifrån uppfattas de ofta som duktiga. Annars är du som du är.

Jobbarkompisarna på Daus Tryck & Media hade arbetat tillsammans med Roger Vedin i flera år när han tillfrågades om han ville bli chef på prepress. De kände honom som formgivaren och nu skulle de lära känna honom som chef.

– Accepterandet av mig som ledare fick jag jobba mig till. Det tar längre tid att få respekt och flyt när man kommer inifrån företaget. Idag är jag väldigt glad åt att jag blev tillfrågad. Det känns jätteskönt att jag inte sprang själv och ville bli befördrad. Istället fick mitt arbete tala för sig själv.

Det var för fyra år sedan. Idag har Roger Vedin lärt sig att ta kritik och att inte ta snacket bakom ryggen personligt.

– De som kritiserar ser inte alltid helheten.

I chefsrollen ser Roger Vedin sig som alltför drivande och lite pedantisk.

– Jag vill att allt ska gå fort. Jag måste hejda mig så att alla hänger med. Sedan har jag svårt att acceptera om det inte är ordning och reda. Att alla människor inte har rent på skrivbordet är något jag måste lära mig att ha förståelse för.

Viktigt i chefsrollen är att få tydliga befogenheter, anser han.

– Befogenheterna styr vad man kan göra. Sedan är det också viktigt att känna stöd från ledningen.

Full service

Daus Tryck & Media är ett fullserviceföretag som tar in allt från prepress till efterbearbetning. Allt utom limbindning. I Bjästa jobbar 35 personer. Totalt med Sundsvall och Östersund är 70 anställda.

Roger Vedin ansvarar för produktionen på prepress med hela den grafiska

formgivningen och utkörning till plåt.

– Vi ligger med ett PDF-flöde som jag varit med och byggt. Filmen är borta. Vi kör direkt till plåt i arkoffset. Sedan skriver jag in order och ska successivt börja räkna på offerter. Dessutom fördelar jag arbetet på de tio medarbetarna på prepress.

– Vi har haft en del uppsägningar. Örnsköldsviks Allehanda köpte hela företaget trots att ekonomin var knackig och har nu genomfört omstruktureringar som varit slitsamma.

Karriär med förhinder

Vägen till den grafiska industrin är ganska krokig. Efter social linje på gymnasiet räckte inte betygen för drömyrket – gymnastiklärare.

– Det var nog tur. Jag har alltid varit intresserad av att teckna, rita och av formgivning så det var naturligt att söka arbete som formgivare efter några år som vikarierande gymnastiklärare. Sedan blev jag nog lite bortskämd efter två fina

– Det är väldigt stressigt men roligt. Orken får jag via träningen och fina hemförhållanden, berättar Roger Vedin.

jobb så jag blev less på jobbet och ville testa något helt annat. Jag valde att arbeta som betongarbetare fram till 1993!

– På slutet trivdes jag inte alls men när jag ser i backspeglarna har det jobbet ändå format mig och gjort mig till den jag är idag. I alla fall sökte jag och fick komma tillbaka. Sedan dess har jag jobbat med

Motto: Ju mer du ger, desto mer får du tillbaka

formgivning till exempel av tidningarna Hockey och Svenskt Skytte. Det gör jag fortfarande – samtidigt med prepresschefsjobbet och jobbet som deltidsbrandman.

Hur hinner du med?

– Det är väldigt stressigt men jag tycker att det är roligt. Orken får jag via träningen och fina hemförhållanden. Kan man inte tanka energi hemma tror jag inget jobb går bra.

Roger Vedin cyklar till jobbet. På lunchen tar han gärna ett joggingpass och sedan blir det en hel del styrketräning på kvällen – gärna tillsammans med frun.

– Träningen ger mig andningshål och tid till reflektion. Det är det som gör att jag orkar med och kan sitta still hela dagen på jobbet.

– Sedan har jag en viss trygghet i och med att jag är engagerad i Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och har en kristen livssyn. Moral och etik ligger väldigt högt på min lista.

Vad brinner du för i jobbet?

– Att företaget ska gå bra och att trygga arbetsplatsen helt enkelt. Kundkontaktarna älskar jag. Människor och goda relationer ligger mig varmt om hjärtat.

Varför gick du med i GMf och Ledarna?

– En kund tipsade mig om tidningen Chef. Jag läste och hittade en mängd stöd och hjälp. Sedan gick jag in på Ledarnas hemsida och fann mycket matnyttigt även där. Jag har laddat ner mycket material därifrån. Sedan var det självklart att gå med.

Vad har du för förväntningar?

– Att få stöd i mitt arbete, i min chefsroll. Jag har fått mycket material hemskickat som jag har nytta av.

Kerstin Orsén
kerstin.orsen@ledarna.se

Faktaruta:

Namn: Roger Vedin

Ålder: 38 år

Arbetsplats: Daus Tryck & Media

Titel: Prepresschef

Inkomst: 25 000 kronor.

Läser: "Ekonomi för affärsmän" som jag nyss fick av vår VD,

Favoritprogram: "Toppform" - mitt huvudintresse är fysik och friskvård. Jag är mycket aktiv inom idrotten.

Favoritlayout: Cirkeln för studieförmedlingen går ut till alla studieledare är en av dem

Bästa typsnittet: Jag gillar användbara typsnitt som Garamond och Times, rubrikstilarna varierar mera.

Fritid: Deltidsbrandman (går jour var tredje vecka och övar var tredje måndagskväll) vilket är en fördel även för arbetsgivaren. Förutom min familj och mina tre barn ägnar jag mig åt friluftsliv, min båt vid Höga Kusten och mycket träning.

Brinner för: min familj

Kostnaden för kortare arbetstid är en förhandlingsfråga

Många medlemmar har hört av sig med frågor om arbetstidsförkortningen. En vanlig fråga rör vad arbetstidsförkortningen får kosta. I de avtal som tecknats för GMfs medlemmar finns ingen summa angiven vilket det däremot gör på SIFs centrala avtal. I SIF-avtalet nämns 0,5 procent per dag.

För den som vill minska sin arbetstid med de tre dagar som avtalet medger skulle kostnaden alltså då bli 1,5 procent. De allra flesta skulle tjäna ekonomiskt på att ta ut tjänstledigt istället.

Ett räkneexempel:

Om din lön är 20 000 kr/mån och du avstår 1,5 procent innebär det 300 kronor mindre per månad

eller 3 600 kronor per år.

Om du i stället tar tjänstledigt blir avdraget 1/21- del av månadslönen per dag = 952 kr/dag x 3 = 2 856 kronor.

Därför bör du använda det som står i avtalet på Grafiska området.

"I överenskommelsen om arbetstidsförkortning skall parterna bedöma om och i vilken omfattning lönen skall påverkas"

Det är alltså en förhandlingsfråga – på vissa företag har man haft svårt att få en lönehöjning som våra medlemmar varit nöjda med - då har företaget gått med på att ge en eller fler dagar i arbetstidsförkortning för att "dölja" den verkliga kostnaden.

Trygghetsrådet tvingas minska utbetalningarna

På grund av ansträngd ekonomi som bland annat beror på de senaste årens många uppsägningar har TRR-styrelsen tvingats beslutat att sänka utbetalningstiden för AGE från den första januari 2004 enligt följande:

Ålder	Ersättningstid
40-44	6 månader
45-54	12 månader
55-59	18 månader
60-64	24 månader

Den som blir uppsagd på grund av arbetsbrist, har fyllt 40 år och

arbetat i minst fem år hos en arbetsgivare som är ansluten till Svenskt Näringsliv kan få ett kompletterande inkomstskydd (AGE). Inkomstskyddet motsvarar cirka 70 procent av den tidigare inkomsten tillsammans med dagpenningen från a-kassan.

De nya reglerna gäller vid uppsägningar efter den första januari 2004. Beslutet får stora konsekvenser för 40-44-åringar och 50-54-åringar eftersom också åldersindelningen förändras.

Mer information finns på www.trr.se

Sista chansen att fylla i löneenkäten

Just nu pågår insamlingen av löneuppgifterna som ligger till grund för Ledarnas chefslöneinformation. 6 500 personer har redan svarat men uppgifterna blir mer korrekta ju fler det är som besvarar löneenkäten.

Dina uppgifter är viktiga. Självklart behandlas de uppgifter som du lämnar om lön helt konfidentiellt! Uppgifterna om lön används

enbart för lönerådgivningen och registreras inte på något sätt i medlemsregistret.

Gå in redan i dag och fyll i enkäten på:

www.ledarna.se/medlemsenkät
Om du har frågor eller synpunkter kan du kontakta Dag Gillgren dag.gillgren@ledarna.se, tel. 08-598 99 133, eller Ledarnas servicecenter tel. 0200- 87 11 11.

Parajett får säga upp arbetshandikappad

Arbetsdomstolen gav tryckeriet Parajett i Landskrona rätt att säga upp arbetsskadade Lone Lindberg trots att hon vid flera tidigare neddragningar undantagits från turordningen. ”Jag tycker att det är för j-kligt”, säger hon.

Lone Lindberg fastnade i en plastmaskin som saknade säkerhetsanordning och fick en allvarlig brännskada i höger hand. Olyckan inträffade 1988 efter endast fem dagars anställning på Parajett i Landskrona. Efter en lång tids sjukskrivning blev Lone Lindberg förtidspensionerad till hälften och kunde inte återgå till sitt tidigare arbete utan fick en tjänst som assistent på halvtid. Den femte september 2002 sa företaget upp Lone Lindberg på grund av arbetsbrist.

– Jag blev väldigt ledsen. Jag anmälde inte företaget när jag blev skadad för att jag trodde att jag skulle bli juste behandlad. Det här knäckte mig. Jag tycker att det är omänskligt, säger Lone Lindberg.

Twisten i arbetsdomstolen gällde om arbetsgivaren inrättat en särskild arbetsplats, specialanpassad till handikappet. Lagen om anställningsskydd, LAS, skyddar handikappade från att bli av med sina arbeten i samband med nedskärningar. Den 23 paragrafen i LAS säger att personer med funktionshinder har företräde till fortsatt anställning oavsett anställningstid och plats i turordningslistan.

GMf och Ledarna anser att företaget utgick från Lone Lindbergs handikapp när den nya tjänsten konstruerades och

att arbetsgivaren därmed inrättat en särskild arbetsplats. Vid flera tillfällen har Lone Lindberg undantagits från turordningen när företaget minskat personalstyrkan.

– Trots att VD skriftligt i ett protokoll från 1992 undantagit Lone Lindberg från uppsägning med hänvisning till lagen om anställningsskydd förklarar han nu i arbetsdomstolen att han inte visste vad lagen innebar. Det är ytterst förvånande. Det jag också är förvånad över är att arbetsdomstolen valde att avgöra tvisten till arbetsgivaren fördel, kommenterar Rolf Johansson, ombudsman för GMf.

– Det är för j-kligt. En VD ska inte kunna skriva avtal om paragraf 23 i LAS utan att veta vad det innebär. Det är för dåligt! Vad har vi lagat för?, säger Lone Lindberg.

Arbetsdomstolen avlog Ledarnas talan och dömde Ledarna att betala motpartens rättegångskostnader på närmare 100 000 kronor.

– Jag är trots allt väldigt tacksam för att jag har haft ett sådant bra fack. De har verkligen ställt upp. Jag har fått ett mycket bra stöd både av ombudsmän och jurister, säger Lone Lindberg.

Framtiden ser inte ljus ut.

– Det är svårt att få ett nytt arbete i och med de handikapp jag har och min ålder, 51 år. Nu är jag dessutom sjukskriven efter en canceroperation. Allt det här har tagit psykiskt också. Ingen arbetsgivare vill anställa någon med så mycket i bagaget, säger hon.

Ytterligare 65 personer är varslade vid Parajett. Totalt i hela koncernen skulle det bli 130 anställda kvar om samtliga varslade förlorar sina arbeten.

Kerstin Orsén
kerstin.orsen@ledarna.se

23 § Lagen om anställningsskydd

Arbetstagare som har nedsatt arbetsförmåga och som på grund därav har beretts särskild sysselsättning hos arbetsgivaren skall, om det kan ske utan allvarliga olägenheter, få företräde till fortsatt arbete oberoende av turordningen.

Paragrafen som, enligt Parajett, är så svår att förstå!!!

Ombudsmannen har ordet:

Det ser ljus ut för GMf!

Mitt i den mörka årstiden vi nu har och har haft en tid så kan jag glädjande nog konstatera att framtiden ser ljus ut. Jag tänker då inte bara på att vi efter nyår går mot ljusare tider utan jag tänker på den positiva medlemsutvecklingen vi haft inom GMf under året och speciellt under hösten. Medlemsantalet kommer att öka med cirka 3% under 2003, mycket beroende på det gensvar vi fått med den nya avdelningen Medieledarna. I skrivande stund har vi ett fyrtiotal medlemmar inom medieområdet och utvecklingen fortsätter i samma positiva sätt. Den 1 december träffas Medieledarnas ordförande Johan Lindén, GMfs ordförande och Ledarnas förbundsledning för överläggningar om kommande gemensamma satsningar. Möjligheterna inom området är mycket stora!

Dessvärre finns det också fortfarande en del mörka områden att jobba med. Jag tänker då främst på den relativt stora arbetslöshet som fortfarande råder inom GMfs område. Vi har nu drygt 100 arbetslösa medlemmar varav många har kommit upp en bit i åldern vilket gör det ännu svårare att hitta ett nytt jobb.

Även om det är ett trist område att skriva om finns det några punkter att påminna om för de medlemmar, som eventuellt drabbas eller upplever sig vara i riskzonen. Jag råder alla att ta kontakt med förbundet om det blir aktuellt med varsel eller uppsägningar. Gör det gärna så tidigt som möjligt. I alla sådana lägen ska arbetsgivaren förhandla, skälen ska klargöras och det är ofta aktuellt med en turlista. Lagturlista gäller om inte annat överenskommes. Gå aldrig in på att som medlem eller företrädare skriva in i ett protokoll eller annan handling hur en lagturlista ser ut. Det kan innebära att den uppfattas som en avtalsturlista vilket kan innebära svårigheter att senare angripa den rent juridiskt.

Begär hjälp när det blir aktuellt med förhandlingar om varsel och/eller uppsägningar. Ledarna har alltid resurser för detta, ring på tel. 0200-87 11 11 till Ledarnas servicecenter eller till mig. Om det trots allt går så att det blir uppsägningar så har Ledarna en speciell projektgrupp som kan ge hjälp och råd.

Gruppen kommer gärna ut och berättar vad de kan erbjuda i form av studievägledning, ekonomiskt studiestöd, kontakter med bemanningsföretag, hjälp med CV osv. Anmälan ska göras till trygghetsrådet via arbetsgivaren, arbetsgivaren ska också skriva ett arbetsgivarintyg.

Och kom ihåg att senast första dagen av arbetslösheten gå till arbetsförmedlingen och gör en anmälan om arbetslöshet, få ett kassakort och sänd detta till Ledarnas arbetslöshetskassa tillsammans med arbetsgivarintyget. Om arbetslösheten beror på arbetsbrist så betalas ersättning ut från A-kassan efter fem karensdagar. Här finns ytterligare en sak att varna för: om du slutar på egen begäran drabbas du som regel av 45 dagars karen. Utav detta skäl och av flera andra skäl ska ingen låta lura sig att säga upp sig själv om man inte omgående har ett nytt arbete att gå till. Ta därför alltid kontakt med mig eller Ledarnas servicecenter om du har funderingar på att säga upp dig själv.

A-kasseersättningen beror på den inkomst du haft, den är dock max. 730 kronor per dag, fem dagar per vecka under de första 100 ersättningsdagarna. Därefter är beloppet maximerat till 680 kronor per dag. Normalt är ersättningsperioden 300 dagar med möjlighet till ytterligare 300 dagars förlängning. Ingen blir dock utan ersättning efter detta, rutinmässigt brukar en långtidsarbetslöshet resultera i att man hamnar i aktivitetsgarantin med samma ersättning som den som A-kassan betalat ut tidigare. Vill du veta mer gå in på vår hemsida www.gmf.ledarna.se och klicka på A-Kassa och därefter på "Om du blir arbetslös".

Ledarna kontaktar varje nybliven arbetslös medlem för avstämning och stöd med utgångspunkt från individuella önskemål och inriktning. Det går som sagt bra att redan innan dess ta kontakt med projektgruppen via mig.

Låt inte dessa råd om uppsägningar och de tråkigheter detta innebär grumla den glädje jag inledde med att beskriva. Och här vill jag tacka alla som hjälpt till med rekryteringar och tips om nya medlemmar. Vi fortsätter med detta nästa år för nu har vi kopplat greppet!

Tack alla medlemmar och läsare för ett intensivt arbetsår. Jag uppskattar verkligen alla kontakter jag får från medlemmar och förtroendevalda. Fortsätt att höra av er!

Avslutningsvis vill jag önska alla En God Jul och Ett Gott Nytt År 2004!

Rolf Johansson, branschombudsman GMf
Mobil: 070-575 48 60
rolfjohansson@ledarna.se

Målaren Akke Kumlien gästar Kungliga Biblioteket

Akke Kumlien var konstnär med många färger på sin palett.

Akke Kumlien var fram till sin bortgång 1949 vårt lands främste grafiske formgivare och samtidigt en pionjär på området. Under sin tid på P.A. Norstedts förlag på Riddarholmen i Stockholm gav han typografisk dräkt åt sin tids främsta författare. Denna period sträcker sig från 1916 fram till hans frånfalle.

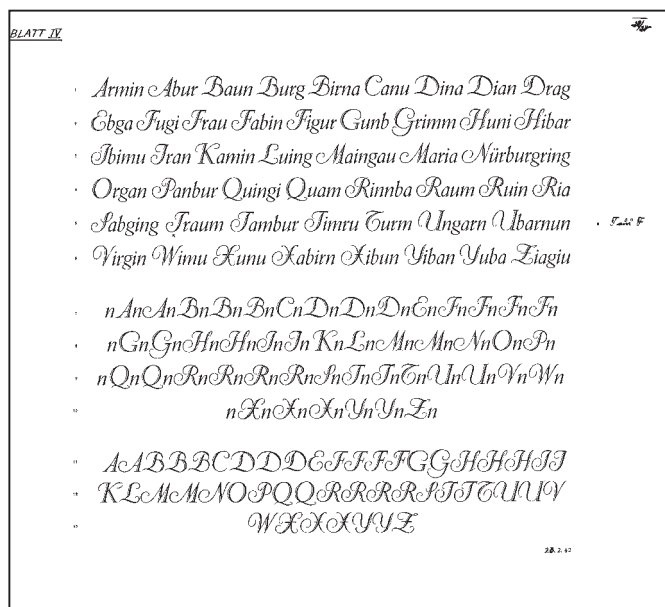
Men han formgav även andra betydelsefulla tryck på den tiden, exempelvis rikstelefonkatalogen eller Nobelprisdiplomen jämte allehanda emblem, sedlar, frimärken och andra värdetryck. Men tidningen Expressens varumärke med de kursiva versalerna bär också spår av Akke Kumlien, även om han med all rätt hade svårt för kursiva versaler. Hans gedigna grafiska kunnande kom alltid till sin rätt. Ett annat exempel är gamla Radiotjänsts emblem. Det lever som bekant ännu kvar i TV-rutan för att väcka folk att betala sin tittarlicens, även om det officiellt försvann 1957, då Radiotjänst blev Sveriges Radio.

Han var också sin tids främste kalligraf och tecknade typsnitt som den kända Kumlianantikvan i samarbete med det tyska stilgjuteriet Gebrüder Klingspor i Offenbach am Main.

Som grafisk formgivare efterträddes Akke Kumlien av sin elev och vapenbroder Karl-Erik Forsberg, som till fulländning skulle bära hans arv vidare.

Lyriker och musiker

Det fanns kanske även andra typografiska talanger i vårt land under hans tid, men det var Kumlien, som visade på vägen framåt. Han var emellertid också en synnerligen utpräglad

Kumlienmedieval. Avdrag av sirade kursiva versaler.

begåvning även på andra områden som lyriker med tre diktsamlingar och dessutom orgelspelare med Bach som specialitet. Det är nog trots allt inte så känt, att han även var en framstående målare och konsthistoriker med en fil. lic-examen i bagaget.

Det finns väl inte många konstnärer i vårt land som inte har hans opus magnum "Oljemåleriet" i sin bokhylla jämte annat, som han skrivit om konstens olika tekniker. Kumlien var nämligen även lärare – materiallära och måleriteknik vid Konst-

Nybroviken 26 x 33.

högskolan i Stockholm. Dessvärre har det kanske varit så, att hans bilder har hängt lite i skymundan, exempelvis i Norstedts personalmatsalar. Det kan vara en förklaring till

Symbolen "R" tecknades 1929 av Akke Kumlien men försvann när Radiotjänst blev Sveriges Radio. Dock återupptäcktes den när Radiotjänst i Kiruna bildades.

att de inte nått fram till den stora publiken.

Kungliga Biblioteket har emellertid tagit fasta på hans målarbegåvning med en pågående utställning fram till den 17 januari 2004. Den visar på hans talangfulla insatser inom det svenska friluftsmåleriet, där Kumlien med sina fridfulla landskap också vandrar i de franska mästarnas fotspår. Här finns till exempel spår av Corot, Manet och Courbet.

Bertil Frick

Pojke, halvfigur. 66 x 58,5.

GMR på Trioplast och Allers

Trioplasts skyddsombud Björn Kraft och GMRs ordförande Hans Johansson från Grafiska Företagens Förbund diskuterar på bilden överst tv. Till höger ovan syns Göran Johansson GFF, VDn för Trioplast Leif Nilsson samt Ledarnas Hans-Erik Forssten.

Hur hanterar moderna, stora och framgångsrika grafiska företag arbetsmiljö- och miljöfrågorna? Vilka är utmaningarna? Vilka kommer att vara de framtida arbetsmiljö- och miljöfrågorna? Det var några av de frågor Grafiska Miljörådet ville diskutera med företagen deras miljöansvariga, produktionsledning och skyddsombud.

Trioplast Landskrona är specialiserat på tryckta industriförpackningar och halvfabrikat för förpacknings- och hygienindustrin. I en modern produktionsanläggning tillverkas polyetenfilm i 1 – 3 lager, i tjocklekar från 8 till 150 µm. Den totala kapaciteten uppgår till cirka 10 000 ton varav en del konverteras till tryckt film eller påsar i flexotryck. Tunnare specialfilmer framställs för olika kliniska och sterila applikationer.

Vid besöket diskuterades bl.a. hur miljöbalken ibland faktiskt mer försvårar ett rationellt miljöarbete än underlättar. I Trioplasts fall handlar det om att

en nyinvesterad destillerings-anläggning inte fullt ut kan utnyttjas.

Leif Nilsson, VD för Trioplast Landskrona AB:

– Vi strävar efter att ha en så bra och attraktiv arbetsmiljö att vi vill se våra egna barn arbeta där. En devis som GMR gärna tar till sig.

Allers med 400 anställda i Helsingborg trycker 1,5 miljoner tidskrifter i veckan fördelade på 21 olika titlar. Varje vecka förbrukas 400 ton papper och 20 ton färg. Med storlek följer också bra resurser för att driva ett eget framgångsrikt miljöarbete – och en egen uppfatt-

Takterna sitter i. GMFs ordförande Hans-Erik Forssten vid sättmaskinen.

ning om miljömärkningar och miljöarbete. – Om miljömärkningar och miljöledningssystem inte bättre gagnar våra produkter och arbetsmiljö än vårt eget miljöarbete idag avstår vi gärna.

GMR hann också med ett möte miljöspecialisterna vid numera STFI, tidigare Framkom för bl.a. en diskussion om Svanen och EU-blomman. SIS som har EU-kommissionens uppdrag att se på möjligheterna av att ta fram kriterier för grafiska produkter för EU-blommärkning kommer att redovisa sina förslag till kriterier nu i november.

Margareta Littorin överläkare från avdelningen för Yrkes- och miljömedicin vid Lunds Universitet informerade GMR om de nu så aktuella isocyanaterna – var de finns, vilka är de medicinska riskerna och vilka symtomen är om man utsatts för överexponering.

Eva Gustafsson

MARKNADSTORGET

ReklamService

Fullservice inom distribution.
Modern maskinpark för...

- inplastning
- kuvertering
- adressering
- ibladning
- wire-o
- pätryck m.m.

Postal hantering, även manuell packn., specialarbeten m.m.

Flexibilitet – vår specialitet.

Vi anpassar oss efter kundens behov.

ReklamService AB

Furuviksringen 19, 302 44 Halmstad
Tel 035-10 07 06, Fax 035-10 36 60

**TEKNISK GUMMI
SVERIGE AB**

Störst på grafiska
GUMMIVALSA!

Tel 035-17 87 80 • Fax 035-17 87 83
Kristinebergsvägen 17, 302 41 Halmstad

Din leverantör av traditionellt eller digitalt
grafiskt material

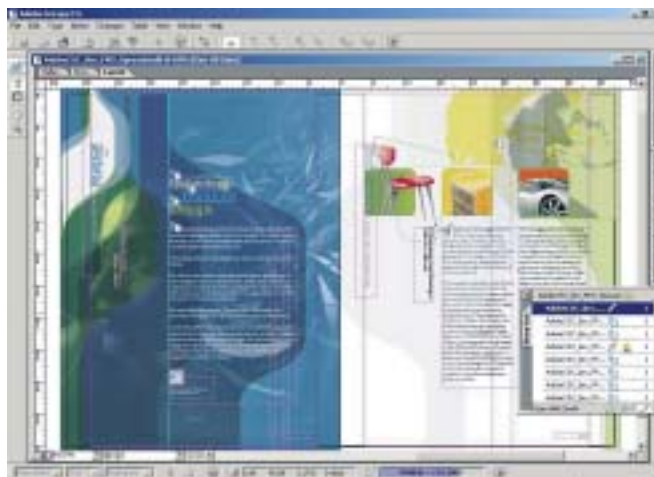
Boll & Nordeke AB

Tel 031-84 00 30, 08-18 13 18, 18 32 18
Fax 031-84 30 04, 08-18 15 18
www.boll-nordeke.se

Incopy kompletterar CS-sviten från Adobe

Vilken redigerare som helst kunde räkna ut det med sin tennisarmbåge; när Adobe släpper sin enorma CS-svit är en anpassning av Incopy inte långt borta.

Nu har den kommit, uppgraderingen, Incopy CS. Detta program har liknats vid Microsoft Word på anabola steroider; det är, hur illa vi här i Sverige än tycker om fusk och dopning, tänkt som ett beröm. Fast egentligen är det ju inte ett fristående program utan mer ett övergripande gränssnitt för mediamakare som drar XXL.

InCopy's gränssnitt är menat att vara extremt lättanpassat till redigerarens eller skribentens datavanor, det går igen ända ner på småfånig nivå som möjlighet att kunna ändra markörens form och färgen på bakgrunden och texten.

Genom tre olika visningslägen, text-, artikel- och layoutvy, kan redigeraren snabbt se hur text och sidlayout passar ihop. InCopy CS-användaren kan "snabbt och effektivt utföra rutinuppgifter" med hjälp av textmakron, tangentbordskommandon, dynamisk stavningskontroll och verktyg för sökning och ändring.

Ett utdragbart fönster ger användaren tillgång till den underliggande XML-strukturen och en annan sidlistfönster ger visuell feedback rörande text- och styckenivåer, brödtext, rubriker etc.

XML-orienterat

Tack vare en lätt tillgänglig och detaljerad dokumentstatistik med antal rader, ord och tecken och beräkning av spaltlängd, sägs det också bli enkelt att anpassa texten till sidutrymmet. Det inbyggda stödet för XML gör InCopy CS till ett "kraftfullt verktyg" i arbetsflöden som omfattar både tryckta och elektroniska medier.

InCopy CS samverkar – förstås – med Adobe InDesign CS för "effektivare texthantering och arbetsflöde" och vänder sig nu även till mindre företag och arbetsplatser.

Programmet är självklart inte bara tätt integrerat med layoutprogrammet utan givetvis även med nyss nämnda programsviten Adobe Creative Suite.

Ja, ja. Med InCopy CS kan i alla fall

redigeraren ta kontrollen över texthanteringen. Programmet hjälper till att styra det redaktionella arbetsflödet och gör det möjligt för skribenter och redaktörer att arbeta parallellt med formgivare i ett gemensamt InDesign CS-dokument utan risk för att de skriver över varandras ändringar.

InCopy CS "förenklar korrektur och Sidgranskning" och "förkortar tiden för att få materialet färdigt för Tryck".

Nu även för mindre företag

Tidigare har InCopy enbart tillhandahållits via systemintegratorer som utvecklat publiceringssystem för större företag. Men nu är alltså programmet utvecklat så det även kan användas direkt med InDesign CS. Det kommer således även att kunna köpas direkt

via Adobes e-handelsplats Adobe Store (www.adobe.se/store) samt via Adobes licensprogram, vilket betyder att även mindre företag och enskilda trycksakspro-

ducenter kan använda sig av InCopy CS.

Välsignelsen flödar alltså även över mindre grafiska producenter som strävar efter ett integrerat arbetsflöde och vill utnyttja de goda möjligheterna till samverkan mellan InCopy och InDesign. Adobe menar sålunda, att Nya InCopy CS lämpar sig även för små arbetsgrupper, bland annat på reklambyråer, designföretag, tidskrifter och nyhetstidningar. InDesign CS och InCopy CS kan samverka direkt utan särskilda anpassningar.

Aggressiv prissättning

Till det priset Adobe erbjuder är naturligtvis ett oerhört attraktivt alternativ för den som behöver ett redaktionellt system; lägger man ihop allt man får i den "kreativa sviten" och plussar på med de knappt 4000 Incopy kostar lär man fortfarande hamna under Quark Xpress Passport prismässigt. Och väljer man Quark lär man också välja QDMS, Quark Digital Media System – och får klättra ännu en bit upp på prisstegen.

Aggressiv marknadsföring (och prissättning) från Adobe, minst sagt. Och med Microsofts återkommande kollisioner med konkurrensbegränsningslagen är det inte utan att man funderar om och när marknadsdomstolarna världen över ska börja kika på Adobe också. Men fram till dess tackar vi konsumenter naturligtvis för maktkampens prispresarutfall.

InCopy CS blir tillgängligt för Mac OS X version 10.2, Microsoft Windows 2000 och Windows XP (Home och Professional Edition) under fjärde kvartalet 2003. Uppskattat marknadspris för full version på Adobe Store är 3 740 kronor exkl. moms för alla plattformar.

Mer information om Adobe InCopy CS finns på: www.adobe.se/incopy.

Från Jaguar till Panther

I slutet av oktober släppte Apple sitt nya heta operativsystem 10.3 som döpts till Panther (det tidigare kallades ju Jaguar). Och kanske kan detta, tillsammans med fysiska MP3-spelaren Ipod, och den virtuella MP3-spelaren iTunes för Windows bidra till att någon eller några få procent marknadsandelar flyttas från Windows till Macintosh. Det är i alla fall vad den hårda kärnan av Macfantaster hoppas.

Visst fog finns det nog för andelsförhoppningarna; Panther har fått en hel del uppmärksamhet i pressen, för sin snabbhet och sina fina funktioner. De viktigaste är en ny Finder med upphottad sökfunktion och Exposé som ska ge bättre överblick över öppna mappar.

När Apples vd Steve Jobs demonstrerade nyheterna i Mac OS X 3 "Panther" sa han att den nya versionen av operativsystemet hade så revolutionerande funktioner att det skulle ta flera år för konkurrenterna att komma i fatt.

Hur det än är med den saken innebär Panther det största klivet sedan Mac OS X först introducerades för något år sedan.

Nya Finder är helt omgjord med blixtsnabb sökfunktion, som ska vara upp till sex gånger snabbare än i Mac OS X 10.2. Nu samlas användarens favoritmappar, hårddisk, nätverksservrar och Idisk på ett praktiskt ställe, så att allt användaren behöver går att komma åt med ett klick. Nya Finder har också dynamisk browser för Mac-, Windows- och Unix- filservrar.

Exposé är ett nyskapande sätt att ögonblickligen visa alla öppna fönster och välja något av dem att lägga överst. Exposé ordnar överlappande fönster på skrivbordet i en ordnad vy så att användaren omedelbart kan hitta och välja det fönster han eller hon vill ha.

Bland övriga nyheter märks chattprogrammet Ichat AV där AV står för audio

och video och innebär att man kan konferera med ljud och bild utan något tilläggsprogram. Här finns nu även möjlighet att faxa direkt från valfritt program. Inkommande faxmeddelanden visas som en pdf-fil i funktionen Förhandsvisning. Enligt Apple ska det nya systemet vara nästan tre gånger snabbare på att rulla fram pdf-filer jämfört med Windows.

Med Panther följer krypteringsprogrammet Filevault som kan kryptera hela innehållet på hemkatalogen med 128-bitarsnycklar.

Flera användare på samma dator kan nu glädja sig åt en funktion där man bara genom ett klick byter användarmiljö där man även hoppar mellan de olika användarnas e-postinställningar och anpassade skrivbord.

Panther har försetts med en ny typsnittsfolder där man genom att klicka på typsnittet i Findern får en förhandsvisning i typsnittsfoldern och kan installera önskade typsnitt direkt.

Mac OS X 10.3 kostar cirka 1 200 kronor.

Kill Bill (Gates)?

Filmordleken motiveras av en undersökning som säkerhetsföretaget Symantec gjort bland brittiska datoranvändare, vilken visar att många blir så irriterade på sina datorer att de tar till tunga kraftord, går till handgripligheter med dem, eller till och med vill döda dem.

Ja, vem känner inte igen sig? Enligt Symantecs uppger bara 14 procent att de aldrig blir irriterade av datorproblem medan 86 procent uppger att de blir irriterade i någon grad. 39 procent blir så arga att de svär, skriker och ibland även tar till våld mot maskinerna, enligt en rapport från VNUnet.

23 procent av användarna anser att det största irriteringsmomentet är när datorn går trögt eller när något kraschar. 20 procent retar sig mest på spam, luren-drejerier och för mycket e-post. 15 procent blir mest arga över pop-up-annonser och 14 procent över virus.

Notisredaktören har hittills aldrig burit hand på sin dator. Vem vet, den kanske har artificiell intelligens och tänker ut en raffinerad hämnd?

Nu kan du zippa dina data igen

I skarven mellan diskettstationen och cd-brännaren hade datorerna, särskilt på Macsidan, inbyggda zipläsare. För användare inom den grafiska sektorn var zipdisketten ett lätthanterligt och välkommet alternativ till den åbakigare syquests-kivan. Och 100 megabyte räckte väl hur långt som helst?

Inte tillräckligt långt. Och zipdisketterna, trodde man, förpassades till data-lagringshistoriens kuriosaarkiv. Men nu har Iomega kommit tillbaka med en ny och uppfräschad ziplösning; det handlar om diskassetter som rymmer 35 gigabyte. Enheten kommer kosta betydligt mindre än en DDS-bandstation, säger Iomega. Dessutom lovar företaget att de nya kassetterna kommer vara åtta gånger mindre känsliga för smuts och föroreningar än den tidigare Jaz-serien.

Hastigheten ska vi tydligen inte heller kunna klaga på. Sju gånger snabbare skrivhastighet än band och återställning sker med samma hastighet som hårddiskar. Kassetterna är på 2,5 tum och kommer rymmas i skjortfickan.

Den ännu odöpta produkten kommer dyka upp under första kvartalet 2004.

www.iomega.com

Skärpta regler för hem-pc

Under fem år har hem-pc-förmånen varit ett återkommande och generöst erbjudande till de anställda men i höstens budgetproposition menade regeringen att det var dags för skärpta regler från årsskiftet. Regeringens tanke är att skattefriheten ska begränsas genom att förmånen inte får kombineras med individuella bruttolöneavdrag över ett visst belopp.

Ett skäl att inte subventionera för avancerad utrustning uppges vara att syftet med hem-pc, att stärka kompetensen, kan bli förfelat om den omfattar datorer så avancerade att de inte används inom arbetslivet.

Gränsen för bruttolöneavdrag har satts vid ett belopp på 10 000 kronor

årigen, vilket innebär att utrustning för drygt 30 000 kronor fortfarande berättigar till en skattelättnad, om kostnaden slås ut under tre år och man även räknar in effekterna på moms och arbetsgivaravgifter.

De nya skattereglerna ska börja gälla den 1 januari nästa år om de klubbas av riksdagen och gäller inte för dem som har ett avtal. För dem som skrivit avtal före 2004 och får hem-pc levererat under det första halvåret gäller de nuvarande reglerna.

Förra våren föreslog Riksskatteverket en liknande modell för att begränsa hem-pc-förmånen med hänvisning till att den täckte in utrustning som knappast avsetts från start, till exempel hemmabioanläggningar.

System- administratörens julmardröm

nyår dystert kunnat konstatera att svängremmen fått släppas ut ett par hål istället.

Det viktiga med julhelgerna (och alla andra helger) är ju faktiskt att de ger oss en ursäkt att inte jobba – för hur paradoxalt det än låter, så är ett av de största problemen i vårt postmoderna samhälle, inte att vi jobbar för lite, utan för mycket. Åtminstone många utav oss. Med otrevliga konsekvenser som hjärnstress och utbrändhet. Och långa sjukskrivningar som kostar en massa pengar.

Så kära vänner: ta inte med några manualer hem över helgerna. För då kan det gå som för min gamle vän Kallfaktorn. Varför han kallades så är jag inte riktigt säker på, om det var för att han brann för sitt jobb, eller för att han såg det som sitt kall, det vet jag ej, men när desktoprevolutionen bröt ut för snart 20 år sedan kände han en växande oro när till och med lärlingarna pratade i termer han inte begrep, det var köörningstabeller och konstiga förkortningar (Vad 17 är en EM-dash, hade han frågat med panik i rösten, en eftermiddagsdash? Vad är i så fall en EN-dash?)

Den julen hade han lämnat familjen efter glögg, Kalle Anka och klappar och tillbringat resten av helgen i sällskap med 800-sidiga amerikanska böcker som hette saker som Teach yourself, Inside, Using, The secrets behind och liknande saker. Hint: det var inte Kama Sutra.

Strax efter nyår hade han blivit inlagd på hospital som den förste någonsin i Göteborg med diagnosen Stendhals syndrom.*

Nå, så illa ska det förstås inte behöva gå ens i den dystraste juldystopi, utan nu tar vi helt enkelt helg med gran, snö på taken, långdans, dopp i grytan och frid i själen. Och när det gäller uppdateringar, så inser jag att förhoppningar på ett helt års totalstopp när det gäller programsläpp är en aning naivt, för att uttrycka det milt. Men ett litet, litet kvartalsprovstopp då? Ett uppgraderingsmatorium

som varar ända till påska? Jaså inte det. Nähä, men kan vi inte slippa programsläpp under julhelgen i alla fall? För familjefridens skull? Underbart. Då säger vi så. Fridfulla och manualfria helger tillönskas såväl systemadministratörer som chefer.

*En allvarlig själslig åkomma döpt efter den franske 1800-talsförfattaren Stendhal, vilken var den förste som drabbades av denna psykosomatiska sjukdom när han under sitt besök i Florens drabbades av information overload, orsakad av alltför mycket (kulturella) sinnesintryck. Det räknas som en "typisk" turiståkomma, och kan nog anses vara närbesläktad med dagens hjärnstress.

Fontanellen

*H*jälp, jag tog en middagstupplur dan-före-dan, och när jag vaknade hade Adobe släppt nya versioner av alla sina program?

Ja, det är mediasystemadministratörens mardröm; mannen (för det är i 19 fall av 20 en man) som har till uppgift att installera och kompatibilitetsprova alla nyprogramversioner på våra tidningar och andra mediaredaktioner. Och den här hösten har han haft bråda dagar (och nätter). Först kom Photoshoppluggarna, och Nye Acrobaten, och hela den härliga programsviten CS, och precis när allt var inkört och trimmat så släpper Adobe sitt professionella textredigeringsverktyg InCopy?

Och detta alltså bara från ett enda, låt vara det kanske största och viktigaste, mjukvaruföretag. Ös på med systemuppgraderingar, XP, Red Hat, Panther och allt vad de kallar sig, tillsätt en ordentlig dos Microsoftprogram, garnera med Macromediaprodukter och krydda slutligen med diverse insticksprogram och pluggar, så förstår ni att det är en rejäl soppa som puttrar därinne i serverrummet.

Med systemadministratören som genomsvevttig kock.

Puh. Kan vi inte få ett uppgraderingsfritt år snart?

Nu är det alltså jul igen, och många företag drar passsar på att dra åt svängremmenkring den alltför stora kostymen och möter julen i fastans tecken. Det vill säga, det är inte bara svängremmen som är indragen utan även julbordet som hela företaget brukade samlas kring.

Det är en dubbelbottnad strategi – om man vill växa i kostymen igen skall man väl inte dra in på konsumtionen ännu mer? Ja, det var bara en naiv reflexion från en gammal julbulimiker som varje

Jul-Mediakrypto

							10	9	11		8	12	7	8	6	13	14		5		
							12		15	4		16	17		3		4	17	2		
							18	1	5	3		19		4	3	20		11	8		
							3		8	21	4		5	3		18	20	3	2		
							20	21			21	22	2	2	1	20			11		
							18	4	23			9	19		5	17	19	11			
								2	19		24	9			2		5	21	23		
1	5	9		→	10	3	5	14	2		5	8	19	9	15	19	2			12	
12		20	13	21	19											20			17	12	2
2	T	5	U	16	V	20	A		8	20				10	9	19	3	20		24	
20	9			17	4										8	14	11	21	8	14	
	9	20	7	20	18	19								7		20				14	
25		14	20	3	24	21								24	18		22	16	20	8	
25	19	2				22								3	5	9	9	19		17	
	21		14	3	22		16	6	21	2	20	3				22				2	4
14	24	16		6		18					8	22			21	20	9	9	20	3	
20	23	20		10	3	22	8			7	11		20								
21				8			2					8									
	16	24	3	20		2	12	17	2	19	21										
19			4		5	16		11			4										
17	4	3	14		21	24	2		25	19	3	12									
5	25	11	2		24	21	5	2	24		20	1									
	12	18	19		14	20	17		2	4	8										
																					

Här kommer något att bita i för alla kryptoälskare.

Den här gången har vi ett extra stort krypto, tänkt att ta fram för att klura ut en vintlig dag. Den först öppnade rätta lösningen belönas med trisslotter. Skicka lösningen till Media Grafica, Box 120 69, 102 22 Stockholm.

Glöm ej att ange namn och adress.

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Personligen-medlemmar i GMf

Vi gratulerar!

90år

12 / 03 Arne Johansson, UPPSALA

85år

02 / 01 Ingrid Alm-Petterson, MALMÖ
09 / 01 Gunnar Andersson, VALLENTUNA
29 / 03 K Järnhult, BANDHAGEN

80år

02 / 01 Wade Andersson, ESKILSTUNA
12 / 01 Valter Bergquist, KARLSKRONA
07 / 02 Rune Josefsson, NYKÖPING
12 / 02 Tord Berglund, STOCKHOLM
25 / 02 Lars-Erik Karlsson, LANDSKRONA
25 / 02 Åke Boman, FALUN
22 / 03 Rune Weidertz, HÄGERSTEN

75år

01 / 01 Börje Dahlström, MALMÖ
08 / 01 Ragnar Pihl, STORUMAN
27 / 01 Bertil Sandberg, VÄSTERVIK
30 / 01 Gunnar Ek ESKILSTUNA
02 / 02 David Wartin, ENSKEDE
10 / 02 Bertil Karlsson, BORÅS
13 / 02 Rune Sönnergren, SOLNA
21 / 02 Erik Åhsgren, VALBO
22 / 02 Nils-Einar Alm, SOLLENTUNA
05 / 03 Nils Svensson, BROMMA
10 / 03 Bror Johansson, V.FRÖLUNDA
12 / 03 Lars-Erik Hoof, BORÅS
20 / 03 Stig Lundgren, TYRESÖ
22 / 03 Svend Pedersen, HÄLLEFORS
30 / 03 Harry Hansson, HELSINGBORG

70år

06 / 01 Gunnar Larsson, UPPLANDS VÄSBY
25 / 01 Åke Schön, LIMHAMN
30 / 01 Rune Uhlín, FARSTA
21 / 02 Kjell Bäckman, VÄSTRA FRÖLUNDA
13 / 02 Jiri Gaisler, HENÅN
03 / 03 Kay Olsson, HELSINGBORG
09 / 03 Knut Kroon, GLUMSLÖV
12 / 03 Alf Hedlund, UPPSALA
14 / 03 Sven Pehrsson, SOLLENTUNA
14 / 03 Nils Ek, KNIVSTA
14 / 03 Bertil Höglund, TROSA

65år

09 / 01 Lennart Carlsson, MATFORS
10 / 01 Olof Ericsson, SÖDERTÄLJE
13 / 01 Bertil Gardtman, MÖLNDAL
14 / 01 Åke Zetterstedt, NORSBORG
01 / 02 Vincent Svensson, LJUNGBY
05 / 02 Jan Holmqvist, ARLÖV
18 / 02 Lars Harman, VÄSTRA FRÖLUNDA
20 / 02 Rudi Sandström, TÄBY
21 / 02 Örjan Andersson, STOCKHOLM
22 / 02 Bertil Israelsson, KATRINEHOLM
26 / 02 Lars Holmlund, ESKILSTUNA
14 / 03 Per-Erik Bergman, HÄSSELBY

60år

16 / 01 Lars Ollen, SPÅNGA
23 / 01 Peter Dahlström, HÄSSELBY
25 / 01 Sten Strandberg, LÖDDEKÖPINGE
25 / 01 Clas-Göran Carlen, KÅLLERED
28 / 01 Milvi Vassblom, EKERÖ
28 / 01 Per-Arne Carlman, JÖNKÖPING
31 / 01 Sven-Olof Unstad, VIKARBYN
08 / 02 Roland Malmberg, HÖÖR
08 / 02 Stellan Kvist, LANDSKRONA
13 / 02 Nils-Göran Kronborg, SVALÖV
18 / 02 Sven Levin, HELSINGBORG
19 / 02 Leif Petersson, KALMAR
25 / 02 Sture Flodin, TANDSBY
26 / 02 Lars-Olof Dahlqvist, LINDOME
29 / 02 Bo Nordkvist, KUNGSBACKA
07 / 03 Iwe Andersson, GÖTEBORG
07 / 03 Per-Erik Ståde, VEJBYSTRAND
10 / 03 Kjell Österlund, VÄSTERÅS
15 / 03 Reino Björndahl, ÖDSMÅL
15 / 03 Torsten Hellgren, JÄRFÄLLA
21 / 03 Ulrich Schmitt, LINDOME
24 / 03 Ingmar Pettersson, SKÄRBLACKA
25 / 03 Ewa Englund, KATRINEHOLM
26 / 03 Tord Hallberg, OSBY

50år

09 / 01 Ulla Jansson, SOLNA
12 / 01 Henry Wendelin, UPPSALA
19 / 01 Thomas Dahl, ODENSBACKEN
20 / 01 Peter Holmqvist, LILLA EDET
21 / 01 Håkan Johansson, ESKILSTUNA
23 / 01 Robert Claesson, BAGARMOSEN
23 / 01 Kerstin Broberg, STOCKHOLM

30 / 01 Ann-Christ Johansson, KUNGSBACKA
02 / 03 Stig Hedlund, KÄRNA
05 / 03 Roger Svensson, SOLNA
09 / 03 Birger Bertilsson, RÅNGEDALA
27 / 03 Tommy Roth, ESLÖV
31 / 03 Agnieszka Bukowski, NACKA

Nya medlemmar

740219 Bacigalupe Nico, ÄLVSJÖ
701109 Fjällborg Ann-Sofie, KIRUNA
600827 Gustafsson Björn, KALMAR
620302 Hurtig Micael, MARIESTAD
670317 Ikäläinen Eero, TUMBA
711203 Neumeister Peter, STOCKHOLM
590228 Sjölund Thomas, NACKA
701207 Svensson Mickael, MALMÖ
491211 Ålisgård Ivan, KUNGSBACKA
630528 Öjmyr Päivi, STOCKHOLM
670921 Östlund Anders, FILIPSTAD
620514 Appelgren Micael, GUSTAVSBERG
520930 Berneklint Arne, TÄBY
470611 Blomkvist Kjell, ÖREBRO
490708 Blomkvist Lars, BRÄMHULT
650626 Carlsson Göran, LUND
700806 Domack Richard, GÖTEBORG
580922 Fransson Rolf, VÄXJÖ
610817 Harjunpää Barbro, KIRUNA
620522 Ivarsson Råger, TVÅÅKER
531118 Jungdalen Åke, STOCKHOLM
590728 Kardefelt Marianne, KIRUNA
780111 Lindahl Daniel, NORRKÖPING
720518 Logothetis Alexis, STOCKHOLM
630920 Lustig Anita, KIRUNA
590804 Löfvendahl Tore, DALBY
481218 Nilsson Jörgen, VÄSTERÅS
580812 Reinelöv Thomas, ÖSTERSUND
620802 Römer Sabine, STOCKHOLM
551117 Scharff Gustav, LANDSKRONA
720219 Storm Martin, MARIESTAD
641203 Strandelius Annika, FLODA
770820 Thunborg Jonny, TÖREBODA
741006 Tullnér Anna, KIRUNA
630129 Unander Kaisa, SOLLENTUNA
650418 Vedin Roger, BJÄSTA
670422 Eklund Tomas, SALA

Avlidna

240818 Malmquist Gösta, NORSBORG
260819 Olsson Lars, HUDDINGE

Lösning Mediakrypto nr 3-03

T	I	D	N	I	N	G	S		K	L	Ä	D	E	R		O	R	T					
							E		A				A	L	E	R	T	I	D				
							A	X		L	Ä	N	G		K	O	R	P	A	R			
										Ä	R	A	N		G	R	Y	T	O	R	I		
							F	R	Ä	S		S	V	Ä	L					U	V		
							N	I	T		N	Y	Ä	R		I	S	A	D				
										G		B	I		T	A	S	S	A	N	D	E	
										K		P	R	A	O		K	A	L	L	N	A	D
D	U	V	B	O		J	U	R	Y		S	T	O		A								
G			Ä		B	O	N	A			B	L	I	R		N		K	Y	L			
S	N	A	G	G		L	O	G	G	B	O	K			I	D	K	A	R	E			

Den först öppnade rätta lösningen var insända av Lars Ottosson i Arvika. Vi skickar en trisslott och önskar god tur vid skrapningen.

Kryssred.

Grafiska Medieförbundet föreningar i landet

